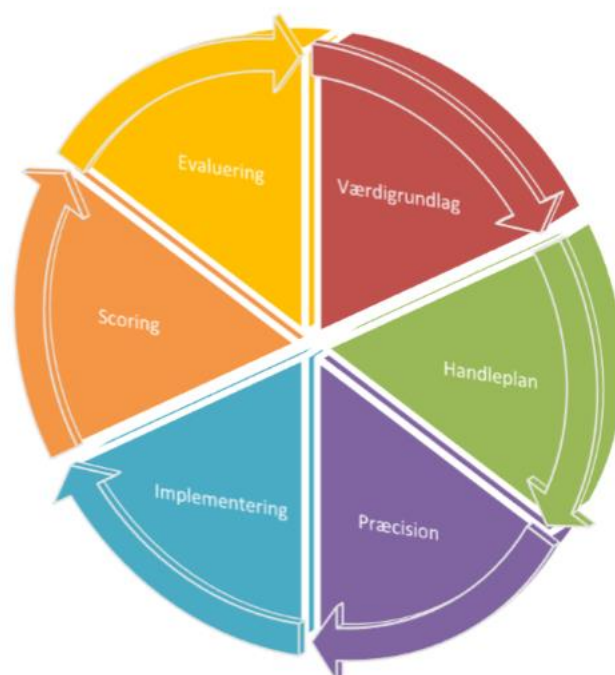

Refleksionsskabelon – Resultatdokumentation med omtanke Vejledning

REFLEKSIONSSKABELONEN

Resultatdokumentation med omtanke

1. udgave 2015

Udarbejdet af 35 sociale steder og LOS Udviklingsafdeling

Projektleder Michael Christensen

Projektkonsulent Martin Madsen

mm@los.dk

Og med særlige bidrag fra Jens Hedemand, Danielle Bertelsen og Jan Alder

LOS – Landsorganisationen for sociale tilbud

Blekinge Boulevard, 2.

2630 Taastrup

Telefon 70 23 34 00

Projektet er støttet af:

Formål

”Når vi vurderer, at borgeren har flyttet sig på den og den måde, hvad er så vores belæg for at sige, at det er et resultat af vores indsats, og hvor sikre er vi på, at vi har vurderet rigtigt?”

Resultater og resultatmålinger er efterhånden noget, der optager de fleste. Det er blevet et ufravigeligt krav at kunne dokumentere de resultater, man skaber i det daglige arbejde på et socialt sted. Der er da også umiddelbart god mening i at dokumentere resultaterne af det, man gør i hverdagen, da man herigennem kan vise, hvordan det virker. Resultater vedrører borgerens udbytte af sit ophold på stedet. Dermed er resultater også med til at give stedet et billede af, om de leverer det, de ønsker at levere og er sat i verden for.

Denne vejledning danner baggrund for det tankesæt, der ligger i at arbejde med LOS’ refleksionsskabelon. Skabelonen sætter det enkelte sted i stand til at dokumentere og reflektere over, hvad stedet har gjort af indsatser, og hvorfor man netop anvender disse, også selvom der ikke sker en nævneværdig forandring hos borgeren. Ved at anvende refleksionsskabelonen skabes der på stedet et fælles sprog omkring resultater, indsatser og de konkrete handlinger, man udfører i det daglige arbejde.

Formålet med refleksionsskabelonen er at skabe sammenhæng i de overvejelser, man gør sig, når man resultatdokumenterer. Skabelonen tager udgangspunkt i stedets egen måde at resultatdokumentere frem for at komme med nye bud på programmer, som kan dokumentere resultater. Desuden bidrager skabelonen til at stille kritiske spørgsmål, når man vurderer sammenhænge mellem:

- de opstillede mål
- de konkrete indsatser
- de observerede resultater

3

Refleksionsskabelonen kan supplere stedets allerede eksisterende resultatdokumentation, også hvis man arbejder med etablerede resultatdokumentationsprogrammer som GAS, YLS, FIT, WHOQOL mv. Skabelonen fokuserer på refleksionerne bag resultatdokumentationen. Skabelonen kan anvendes, hvad enten man har en etableret måde at dokumentere resultater på, eller man skal begynde at dokumentere resultater systematisk.

Kort sagt refleksionsskabelonen kvalificerer de resultatmålinger, man udfører på et socialt sted.

Effekten af denne kvalificering er, at det enkelte sted på lang sigt kan komme til at dokumentere, at de indsatser, man gør over for sin specifikke målgruppe, rent faktisk virker. Samtidig kan man sige, hvordan de virker, og hvorfor de virker. Over tid kan man begynde at tale om lokal evidens for sine indsatser.

Hvordan resultatdokumentation?

Refleksionsskabelonen tager altid udgangspunkt i handleplanens mål eller de af stedet opstillede mål. De mål, som man resultatdokumenterer, skal altid kunne tilbageføres til handleplanens overordnede mål.

I en kompleks hverdag på et socialt sted kan man hverken måle på alt eller hele tiden. I forbindelse med resultatdokumentation er det vigtigt, at det enkelte sted overvejer, hvad der måles og på hvilket niveau. Der er forskel på at måle på meget konkrete hverdagsmål (børste tænder, stå op af sig selv om morgenen o.lign.) - eller på mere komplekse egenskaber (at være social, at have forøget livsglæde eller at være selvstændig). Disse to forskellige niveauer fordrer forskellige typer af målinger, ligesom hyppigheden af målingerne (hvor ofte man skal måle) varierer. Skabelonen giver værktøjer, der skaber systematisk refleksion over disse overvejelser.

Hvorledes fungerer refleksionskabelonen?

Skabelonen består af en række dimensioner:

- a) **Værdigrundlag**
 - o - giver stedet en forståelse af sammenhængen mellem stedets værdigrundlag og den resultatdokumentation, der foregår på stedet.
- b) **Handleplan**
 - o - handler om at omforme borgerens handleplan til en udviklingsplan, hvor det bliver muligt at foretage en meningsfuld resultatdokumentation.
- c) **Præcision**
 - o - handler om, hvad man måler, og om man måler på forhold, der er relevante.
- d) **Implementering**
 - o - omhandler refleksioner over sammenhængen mellem den planlagte resultatdokumentation og hverdagens arbejde.
- e) **Scoring**
 - o - handler om, hvordan arbejdet med refleksionskabelonen kan scores. Refleksionskabelonen handler overordnet om at skabe sammenhæng i resultatdokumentationen. Derfor fokuserer scoringen på, hvilken viden der ligger til grund for arbejdet med resultatdokumentation.
- f) **Evaluering**
 - o - handler om evaluering af de tiltag, man opnår gode resultater med. Man kan kvalificere stedets indsats ved at forholde sig til, om de resultater, man opnår i arbejdet sammen med borgerne, kan anvendes over for stedets generelle målgruppe.

Til sammen udgør de 6 dimensioner en kvalificering af de refleksioner, man gør sig, når man resultatdokumenterer.

5

Hvordan arbejde med dimensionerne?

Ovenfor er dimensionerne opstillet hierarkisk (a-f), men man kan arbejde med hver dimension alene. Til hver dimension er indbygget kvalificerende refleksioner over det arbejde, man gør.

LOS opfordrer til at arbejde kronologisk med skabelonen. Det gøres ved at tage dimensionerne i rækkefølge 'uret rundt' i refleksionskabelonen. På den måde vil man først arbejde overordnet med Værdigrundlag. Dernæst bevæger man sig 'nedad' i organisationen mod det praktiske arbejde (Handleplan og Præcision). Til sidst bevæger man sig 'opad' igen og vurderer på et overordnet plan (med Implementering, Scoring og Evaluering) stedets evne til at sætte beslutninger igennem og genanvende de resultater, man når frem til i efterfølgende indsats.

Dimensionerne er selvstændige refleksionspunkter og kan behandles isoleret. Men i takt med, at man arbejder sig gennem refleksionskabelonen, vil man bemærke, at flere af dimensionerne trækker på mange af de samme overvejelser, som man også gør sig i andre dimensioner.

Dimensionernes opbygning

Hver dimension er bygget op efter følgende princip:

- **Formålet med dimensionen**
 - o Her beskrives kort, hvad dimensionen retter sig imod.
- **Introduktion til dimensionen**
 - o Kort uddybning af dimensionens formål.
- **Eksempler**
 - o 1-2 eksempler - fra de fiktive steder Miegården, Flagskibet og Morgenstjernen – på, hvad dimensionen retter sig mod.
- **Refleksionsskemaer**
 - o Skemaer, der hjælper med at sætte refleksioner i system.
- **Øvelser**
 - o Med udgangspunkt i egen hverdag skal stedet prøve at arbejde med dimensionen.
- **Inspirationsmateriale**
 - o En række læseforslag.

Miegården, Flagskibet og Morgenstjernen

Refleksionsskabelonen benytter tre fiktive steder som inspirationscases. De tre steder fungerer som eksempler på, hvordan refleksionsskabelonen kan anvendes i praksis. Eksemplerne er fortegnede, men viser, hvordan refleksionsskabelonen kan anvendes af meget forskellige stedstyper. En kort beskrivelse af de tre fiktive steder:

Stedet Miegården har en ressourcestærk borgergruppe. De arbejder med afrusede alkoholikere, der er i udslyningsperioden af deres ophold. På Miegården er ansat 8 medarbejdere, og der er løbende 6-8 beboere i huset. Stedet benytter sig ofte af borgenes viden. Derigennem tilrettelægges deres pædagogik med en stor del af borgerinddragelse.

Stedet Flagskibet arbejder med unge (primært piger), der har problemer med at indgå i sociale fællesskaber. Der er 18 medarbejdere og gennemsnitligt 12-14 unge bosat på Flagskibets to afdelinger. Flagskibet er mere skriftligt og mundtligt orienteret end Miegården.

Stedet Morgenstjernen har en endnu vanskeligere målgruppe end Flagskibet, nemlig meget psykisk ustabile voksne, hvoraf flere har været misbrugere og levet mange år på gaden. Mange af borgerne har dobbeltdiagnoser som en del af deres problemkompleks. Morgenstjernen har 7 afdelinger, hver med 6 medarbejdere ansat til 3-6 beboere. Stedet har en pædagogisk tilgang, der prioriterer borgernes tryghed, inden realistiske målsætninger om markante livsændringer kan etableres. Stedet har borgere, der ved indslusning ikke kan honorere forventninger eller krav af nogen art.

Afslutning

Skabelonen favner bredt, så det vil være forskelligt fra sted til sted, hvor meget man skal gå i dybden med hver dimension. Dimensionerne er skabt på baggrund af de fælles udfordringer, som er identificeret på tværs af forskellige stedstyper. Derfor vil man måske opleve, at stedet har andre måder at organisere det daglige arbejde på. Disse måder er specifikt tilpasset de udfordringer, det enkelte sted arbejder med. Her er ambitionen ikke, at skabelonen skal erstatte eksisterende arbejdsgange, men blot præsentere mulige måder at håndtere de udfordringer, der knytter sig til at resultatdokumentere. Skabelonen er derfor en hjælp til at komme videre dér, hvor man som sted finder resultatdokumentation vanskelig.

God fornøjelse

Baggrundslitteratur til refleksionsskabelonen

Refleksionsskabelonen er inspireret af en række tekster og bøger, der sammen med de steder, der har deltaget i projektet, har formet skabelonen. Skabelonen er blevet til i et samarbejde mellem teoretisk viden, erfaringsbaseret viden og den viden, der opstår, når de to vidensformer udfordrer hinanden. Nedenstående litteraturhenvisninger omfatter nogle af de bagvedliggende tanker og ideer, der har formet skabelonen undervejs. Ønsker man at arbejde videre med refleksioner over faglighed og resultater, kan man med fordel finde inspiration i nedenstående litteratur.

Andersen, Peter Østergaard (2012) "Om at anvende beskrivelser og beskrive anvendelser" i *Dansk pædagogisk Tidsskrift* nr. 3 2012

Ejrnæs, Morten & Merete Monrad (2012) "*Vignetmetoden – Sociologisk metode og redskab til faglig udvikling*". Akademisk Forlag

Dahler-Larsen, Peter (2010) "Evaluering" i Brinkmann & Tanggaards *Kvalitativ metode – En grundbog* 2010. Hans Reitzels forlag

Dahler-Larsen, Peter & Hanne Kathrine Krogstrup (2004) "Nye veje i evaluering". Systime Academic

Hansen, Janne Hedegaard (2009) "*Narrativ dokumentation – En metode til udvikling af pædagogisk arbejde*". Akademisk forlag

Jensen, Mogens (2014) "Et inkluderende evidensbegreb" i tidsskriftet *Social kritik* nr. 140, december 2014

Krogstrup, Hanne Kathrine (2007) "*Evalueringsmodeller*". Academica

Krogstrup, Hanne Kathrine (2011) "*Kampen om evidens – Resultatmåling, effektevaluering og evidens*". Hans Reitzels forlag

Monrad, Merete (2010) "Faglig uenighed i relationsarbejde – følelsesmæssige barrierer for konstruktiv udnyttelse af faglig uenighed blandt pædagoger" i *Tidsskrift for ARBEJDSLIV*, 12 årg. nr. 3 2010

Rothuizen, Jan Jaap (2004) "På sporet af praktisk professionskundskab" i *Tidsskrift for Socialpædagogik* nr. 14, 2004